

1988-08

Ubåtsjaktstyrkan - ÖB:s triumfkort

Ubåtsjakten i Stockholms södra skärgård fortsätter. Allt är till synes lugnt, men så tyst som möjligt har ÖB spelat ut sitt enda triumfkort. Den svenska ubåtsjaktstyrkan har lämnat basen i Hårsfjärden och satts in i jakten.

På vilket sätt är en väl bevarad hemlighet. Major Per Brissman på Förvarsstabens informationsavdelning meddelar endast att inga besked ges om var de svenska fartygen befinner sig eller vart de är på väg.

Enligt vad G-P erfar rör det sig emellertid med säkerhet inte om någon övning. En sådan avslutades så sent som i onsdags i förra veckan. Nu är det allvar.

Pokerspel

Ubåtsincidenterna har de senaste åren alltmer utvecklats till ett slags pokerspel mellan den okände motståndaren och det svenska försvaret. Motståndaren börjar med att spela ut flera incidenter samtidigt. ÖB svarar med att göra så lite som möjligt. Det vill säga han låter den svenska ubåtsjaktstyrkan ligga vid kaj. Det första skedet i "jakten" överlämnas åt de styrkor som finns på plats.

Orsaken är att Sverige bara har en enda ubåtsjaktstyrka. Skall den ha någon möjlighet att lyckas kan den bara jaga ubåt på en plats åt gången. ÖB väntar således med att kommendera ut fartygen tills han är någorlunda säker på vilken av incidenterna som är huvudincidenten. De övriga betraktas som avledningsmanövrer eller ren bluff.

Träffade rätt

Så var det i våras när inga förstärkningar sändes till Donsö. I stället sattes ubåtsjaktstyrkan in utanför Oxelösund och träffade uppenbarligen rätt. Ingen ubåt tvingades upp, men enligt de uppgifter som cirkulerar har det svenska ubåtsförsvaret aldrig varit närmare framgång än där.

ÖB, Bengt Gustafsson, har i tysthet satt in den svenska ubåtsjaktstyrkan i jakten på främmande ubåtar.

För en månad sedan upprepades mönstret. Medan västsvenska militärer med diverse farkoster jagade ubåt i Stigfjorden låg Sveriges enda specialister vid kaj i Hårsfjärden söder om Stockholm och väntade.

I tisdags fotograferades en vattenrörelse vid Utö/Ornö utanför Hårsfjärden och i lördags utlöstes en mina. Därmed hade den okände motståndaren så att säga knackat på sovrumsdörren och ubåtsjaktstyrkan kommenderades ut.

Flottstyrkan varierar lite i storlek, men består i stort sett, alltid av följande enheter:

- 1 ubåtsjaktflygplan. Ombord finns hydrofonbojar och radar. Bojarna fälls i vattnet och innehåller mikrofoner som avlyssnar eventuell undervattensverksamhet, exempelvis motorljud.
- 2-4 tunga helikoptrar och 2 lätta helikoptrar. Utrustningen är radar, sänkbara hydrofoner, sjunkbomber och jakttorpeder.

- 2-4 ubåtar. Av säkerhetsskäl används de endast som "lyssnare". GB vill inte riskera "undervattenskrig".
- 2 kustkorvetter. Dessa är Sveriges modernaste örlogsfartyg ovanför vattenytan och utrustade med sänkbara hydrofoner, sjunkbomber, torpeder och antiubåtsgranater (Elmor).
- 4 patrullbåtar. Ombord finns dels en enkel fast hydrofon, dels en helikopterhydrofon. Den senare kan sänkas ner med en vajer och således lyssna i olika vattenskikt. Annars kan ubåtar gömma sig under språngvisa förändringar i vattnets temperatur och salthalt. Beväpningen är likartad kustkorvetternas.
- 4 minjaktfartyg. Dessa är utrustade med avancerade specialhydrofoner som kan lokalisera även mycket små föremål på havsbotten.
- Ett varierande antal kustartilleriförband, bl a minspärr-troppar som kontrollerar de fasta mineringarna.

Räcker inte

Styrkan är således anseelig, men ändå inte tillräcklig, enligt militära experter.

— För att lyckas skulle vi behöva ytterligare ett flygplan och 5-6 kustkorvetter i stället för två, säger kommendörkapten Mats Lindemalm på Marinstaben till G-P.

I och med att GB kommenderat ut ubåtsjaktstyrkan har han visat sina kort för motståndaren. Sätter han in fartygen på rätt plats kan han vinna. Satsar han fel är flottan ur spel och motståndaren har fritt fram längs hela den svenska kusten.

I går var stämningen avvaktande. Inga nya indikationer eller vapeninsatser rapporterades. Bottenundersökningarna liksom analysen av tisdagens fotografier fortsatte. Något resultat offentliggjordes inte.

GERT GELOTTE